

شماره پیگیری

۸۳۶۸۸۸۹

معاونان محترم آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های:

ارومیه، الزهرا (س)، اصفهان، بوعلی سینا، بیرجند، تبریز، تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان، تربیت مدرس، تهران، خوارزمی، صنعتی اصفهان، صنعتی امیرکبیر، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، صنعتی سهند تبریز، صنعتی شاهرود، صنعتی شریف، صنعتی شیراز، صنعتی علم و صنعت ایران، صنعتی نوشیروانی بابل، علامه طباطبائی، علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، رازی، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، شهید باهنر کرمان، شهید بهشتی، شهید چمران اهواز، شیراز، کاشان، گیلان، فردوسی مشهد، مازندران، هنر (تهران) و یزد

با سلام و احترام؛

چنانکه مستحضرید به استناد بخشنامه شماره ۲/۴۳۰۶۹ یکم خردادماه ۱۳۹۷، آیین‌نامه یکپارچه آموزشی دوره‌های تحصیلی ابلاغ شد تا هر دانشگاه بر اساس آن به تنظیم شیوه‌نامه پردازد. این اقدام که با هدف ارتقای کیفیت آموزش و بر پایه‌ی مأموریت و مختصات دانشگاه‌ها انجام شد منجر به هماهنگی و انتظام بیشتر مقررات مرتبط با فرایند تحصیل دانشجویان در همه مقاطع تحصیلی می‌گردد. در همین رابطه، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ظرف یک سال گذشته شیوه‌نامه اجرایی خود را تهیه و ارسال کردند که پس از ارزیابی‌های لازم، مطابق ماده ۳۸ آیین‌نامه، نتایج بررسی‌های انجام‌شده، به شرح زیر اعلام می‌شود:

۱. شیوه پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی، صرفاً شیوه آموزشی - پژوهشی است؛ یعنی دانشجویان دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی پس از گذراندن واحدهای آموزشی دوره و موفقیت در دفاع از پایان‌نامه و رساله می‌توانند دانش‌آموخته شوند.
۲. برنامه درسی تابعی از برنامه آموزشی است؛ یعنی برنامه‌ریزان برنامه‌های درسی دانشگاهی باید در طراحی و تدوین برنامه‌های درسی، از معیار و شاخص‌های آیین‌نامه‌های آموزشی مرتبط پیروی کنند؛ برای مثال، در آیین‌نامه‌های آموزشی دوره‌های کارشناسی ارشد آمده است: مجموع واحدهای دوره ۳۲ واحد است که از این تعداد تا سقف ۲۸ واحد، واحدهای آموزشی و ۴ تا ۶ واحد آن مربوط به پایان‌نامه می‌باشد؛ و در دوره دکترای تخصصی، مجموع واحدهای دوره ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۲ تا ۱۸ واحد، واحدهای آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد آن مربوط به رساله است که باید در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ شود.
۳. دفاع از رساله و پایان‌نامه صرفاً برای دانشجویان دوره‌های کارشناسی ارشد، دکترای حرفه‌ای و دکترای تخصصی در نظر گرفته شده است و برای دانشجویان سایر دوره‌ها موضوعیت ندارد.

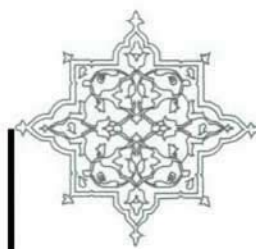
نشانی:

تهران شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خوردین، خیابان هرمزان
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۹/۰۶

شماره: ۲/۲۳۱۵۶۷

پیوست:

شماره پیگیری

۸۳۶۸۸۸۹

۴. دروس نظری، مبتنی بر آزمون کتبی سنجیده می‌شود؛ زیرا همان‌گونه که در آیین‌نامه نیز تصریح شده است، پیشرفت تحصیلی دانشجو، افزون بر حضور و شرکت در فعالیت‌های کلاسی، بر اساس نتایج امتحانات پایان نیمسال ارزشیابی می‌شود.

۵. دانشجویان منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته، برای دریافت مدرک کاردانی، باید شرط میانگین کل ۱۲ در دروس «گذرانده‌شده» را احراز کنند؛ در واقع، اگر دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته، حداقل ۶۸ واحد درسی (حداکثر ۱۰ واحد درس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی بگذرانند و میانگین کل «واحدهای گذرانده شده» وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند.

۶. برای دروس جبرانی، نمره قبولی در مقطع، کفایت می‌کند و نمره این دروس در معدل نیمسال و میانگین کل محاسبه نمی‌شود.

۷. چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود.

۸. چنانچه دانشجویی در دوره کارشناسی ارشد ۲ نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب مشروط شود، از تحصیل محروم می‌شود.

۹. تحصیل همزمان دانشجو در دوره کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی ممنوع است اما دانشجو می‌تواند به صورت همزمان در دوره‌های غیرحضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می‌شود، تحصیل کند. همچنین دانشجویان استعدادهای درخشان می‌توانند بر اساس مصوبات مربوطه به صورت همزمان تحصیل کنند.

۱۰. آموزش در دانشگاه صرفاً به زبان فارسی است. افزون بر آموزش و برگزاری کلاس‌ها به زبان فارسی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی نیز باید پایان‌نامه و رساله خود را به زبان فارسی نگارش و دفاع کنند. آموزش دانشجویان غیرایرانی می‌تواند از شمول قاعده الزام فقط به زبان فارسی مستثنی باشد و این دسته از دانشجویان در تدوین پایان‌نامه و رساله علاوه بر زبان فارسی می‌توانند از زبان‌های علمی رایج دنیا استفاده کنند.

۱۱. درس یا دروس معرفی به استاد، جزو دروسی هستند که دانشجو صرفاً در آخرین نیمسال تحصیلی به منظور دانش‌آموختگی می‌تواند «حداکثر» ۲ درس «نظری» پس از تأیید گروه آموزشی و رعایت سقف واحدهای آن نیمسال انتخاب کند. قواعد پرداخت شهریه در این دروس نیز مانند سایر موارد بر حسب روزانه یا نوبت دوم بودن دانشجو است.

نشانی:

تهران شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان

نیش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵

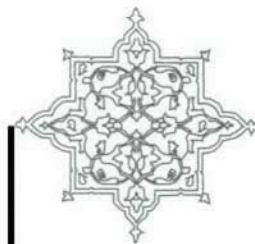
Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۹/۰۶

شماره: ۲/۲۳۱۵۶۷

پیوست:

شماره پیگیری

۸۳۶۸۸۸۹

۱۲. برگزاری برنامه درسی به صورت مجازی در دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته، صرفاً تا سقف ۱۰ درصد جمع واحدها، با گرد کردن به سمت بالا مجاز است.

۱۳. برخی از دروس پیشنهاد هستند تا از طریق تقدم در ارایه، یادگیری دانشجو تعمیق یابد. تأکید بر الزام مراعات درس‌های پیش‌نیاز در برنامه درسی همه دوره‌ها، الزامی است. توضیح اینکه دروس پیش‌نیاز با دروس جبرانی ارتباط مفهومی ندارند زیرا دروس جبرانی یا کمبود، جزو دروس اصلی برنامه درسی محسوب نمی‌شوند و هدف از ارایه آن جبران بخشی از خلاء یادگیری دوره پیشین تحصیلی دانشجو است.

افزون بر این موارد، بقیه اختصاصات شیوه‌نامه‌های مصوب شورای آموزشی دانشگاه‌ها، با فرض قرار داشتن در چارچوب آیین‌نامه یکپارچه آموزشی (موضوع بخشنامه ۲/۴۳۰۶۹) حتی در صورت اصلاحات آتی، با حفظ مسئولیت همه جانبه هر دانشگاه در ایجاد و تغییر فرایندها و نیز پاسخگویی به پیامدها در رابطه با اشخاص حقیقی و حقوقی، مورد نظر این معاونت است.

با آرزوی توفیق الهی

علی خاکی

معاون

نشانی:

تهران شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان

نیش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir